

عنوان مقاله:

تهذیب و تزکیه نفس در دیدگاه ابنسینا و راههای حصول آن

محل انتشار:

فصلنامه آینه معرفت، دوره 14، شماره 1 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

شهناز شهریاری نیسیانی - دانشگاه اصفهان

محمد نجفی - دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

مقاله حاضر با استناد به نظر برخی از فلاسفه مسلمان، فعالان هدایت جامعه و صاحب نظران حوزه روان شناسی و تعلیم و تربیت مبنی بر اینکه ریشه بسیاری از مشکلات، انحرافات و فجایع موجود در جامعه را باید در عدم توجه به نفس و تهذیب و تزکیه آن جستجو کرد، با هدف بررسی تهذیب و تزکیه نفس در دیدگاه ابنسینا و تبیین راههای حصول آن با اتخاذ روش تحلیلی- استنباطی به رشته تحریر درآمده است. این مقاله ضمن آنکه گویای تقدم آگاهی از عیوب خود به عنوان یک شناخت جزئی بر تهذیب نفس است، حاکی از آن است که تهذیب و تزکیه نفس در دیدگاه ابنسینا از دو جهت ضرورت دارد؛ نخست نقشی که تهذیب و تزکیه در تامین سعادت اخروی دارد و دیگری تاثیر مثبت آن از لحاظ تربیتی است. از دیدگاه ابنسینا وصول به سعادت اخروی یا همان مرتبه عقل بالمستفاد تنها با عقل نظری حاصل نمیشود، بلکه عقل عملی نیز باید به بالاترین مرتبه خود دست یابد و این جنبه عملی نفس است که بیشتر با تهذیب و تزکیه ارتباط دارد و تاکید ابنسینا بر اصلاح جزء عملی به دلیل رابطه آن با بدن و نقشی است که در ارتباط با عقل نظری جهت دریافت معرفت از عقل فعال دارد. راههای تهذیب و تزکیه نفس در ذیل دو دسته روشهای اتخاذی از جانب خود (روشهای اولیه و ثانویه) و روشهای اتخاذی از جانب دیگران قرار میگیرد که این روشها به تقویت و توانمندسازی نفس میانجامد.

کلمات کلیدی:

نفس، عقل عملی، عقل نظری، تهذیب، تزکیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1294810>

